

GUIA DOCENT

TEMA 3

Els principis de cosmetologia en estètica oncològica

Curs 2025/26

Centre:

Grau: Grau Superior Estètica Integral i Benestar

Professor:

Mòdul: Estètica Oncològica

RA3: Identifica i selecciona cosmètics tenint en compte les seves característiques i aplicacions.

Duració T3: 2 sessions x 3 hores = 6 hores
(4h teòriques i 2h pràctiques)

GUIA DOCENT

Curs: 2025/26

Centre :

Grau: Grau Superior Estètica Integral i Benestar

Professor:

Mòdul: Estètica Oncològica

RA3: Identifica i selecciona cosmètics tenint en compte les seves característiques i aplicacions.

Duració T3: 2 sessions x 3 hores = 6 hores (4h teòriques i 2h pràctiques)

TEMA 3

Els principis de cosmetologia en estètica oncològica

Durant la malaltia la pell pot estar més reactiva i sensible, un coneixement dels principis actius i formulacions específiques més recomanables per cadascun dels efectes secundaris, ens serà molt útil per realitzar uns tractaments estètics més segurs i professionals.

1. OBJECTIUS ESPECÍFICS

Aquest tercer tema ens permet conèixer la cosmetologia específica per a abordar les alteracions cutànies i les necessitats més específiques de la pell de les persones quan estan en tractament oncològic.

En finalitzar aquest tema l'alumne serà capaç de:

1. Conèixer l'epidermis i la possible pèrdua de la funció barrera derivada dels tractaments oncològics.
2. Conèixer els principis actius cosmètics més recomanables en pells més sensibles i reactives durant el tractament oncològic segons l'efecte secundari.
3. Entendre la importància de la protecció solar durant els tractaments oncològics i/o quan pot haver-hi fotosensibilitats.
4. Entendre l'etiquetatge dels productes cosmètics i els ingredients.

2. CONEIXEMENTS CLAU A ADQUIRIR

Sent els coneixements clau que adquirirà l'alumne:

- Estructura i funció de la pell: comprendre l'anatomia i fisiologia de la pell per a entendre com els tractaments oncològics la poden afectar.
- Principis actius: conèixer els principis que hidraten, calmen, protegeixen i ajuden a restaurar la pell que pot estar més sensible i/o reactiva (ceramides, aloe vera, calèndula, etc.).
- La fotosensibilitat: saber com afecten els rajos UVA i UVB a la pell i conèixer els diferents tipus de filtres solars.
- Legislació i etiquetatge: ser capaç de llegir i interpretar etiquetes dels productes cosmètics

3. HABILITATS A DESENVOLUPAR A L'AULA

- Habilitats tècniques: diferenciar els principis actius segons la seva funció (hidratants, antioxidants, antisèptics)
- Comprensió de la radiació UV per poder-la explicar i fer entendre la importància de la protecció solar.
- Comunicació efectiva: capacitat per comunicar de forma clara els ingredients i principis actius més adients.
- Responsabilitat professional: capacitat per actuar dins dels límits de la pròpia competència i derivar quan sigui necessari a altres professionals.
- Saber on trobar informació fiable i fàcil d'entendre sobre el tema.

4. RESULTATS DE L'APRENTATGE ESPECÍFICS

- Entendre el funcionament de l'epidermis i la pèrdua de la funció barrera derivat dels tractaments oncològics.
- Seleccionar i recomanar ingredients i principis actius i adequats per a persones en tractament oncològic.
- Identifica els principis actius més adients dintre la diferent oferta de producte al mercat dels cosmètics, segons cadascun dels efectes secundaris.
- Ser conscients i prescriptors de la importància del protector solar especialment durant el tractament oncològic.

5. CONTINGUTS I MATERIALS PER A LA DOCÈNCIA

5.1. L'Epidermis durant els tractaments oncològics

- Quina és l'estructura de l'epidermis i quina es la funció de la pell com a primera línia de defensa del cos contra l'ambient extern.
- Com la pell pot perdre la seva funció barrera com un dels efectes secundaris dels tractaments oncològics.
- La funció dels cosmètics i com ens poden ajudar a la fotoprotecció.

Recursos bàsics:

- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. **La epidermis durante los tratamientos oncológicos** (presentació teòrica)
- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. **El producto cosmético** (vídeo explicatiu de 12 minuts)
- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. **La Epidermis** (vídeo explicatiu de 10 minuts)

Recursos complementaris:

- Consejo General de Colegios Farmacéuticos: **Función barrera de la piel ¿Qué debes saber?**
https://www.youtube.com/watch?v=tQeUEc_PXjU (enllaç a vídeo de 3 minuts).

5.2. Principis actius cosmètics durant el tractament oncològic.

La cosmetologia amb objectiu de millorar la cohesió epidèrmica, afavorint la hidratació i prevenint la sequedat, aportant suavitat.

Identificarem els principis actius cosmètics que són:

- Agents hidratants i emol·lients (àcid hialurònic, glicerina, pantenol, urea, acid làctic, arginina, ...)
- Agents calmants i antiinflamatoris (Calèndula, pròpolis, àcid salicílic, ...)
- Agents antioxidants (extracte de granada, oli de llavor de raïm, oli de cúrcuma, Vitamina C, E,...)

Recursos bàsics:

- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. **Principios activos cosméticos beneficiosos** (presentació teòrica)
- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. **Principios activos cosméticos** (vídeo explicatiu de 30 minuts).
- Consejo General de Colegios Farmacéuticos. **Antioxidantes y cuidado de la piel.**
<https://youtu.be/qAAr3sAd53A?feature=shared> (enllaç a un vídeo de 2:50 minuts)

Recursos complementaris:

- Elisa Suñer Ollé, Chief Science Officer, MartiDerm. Revista NCP N° 380 (pàg.3-9) Julio-Agosto 2021. **Criterios que deberían cumplir los productos cosméticos en pacientes oncológicos**
<https://www.e-seqc.org/revista/76/revista-ncp-n-380/>
- Base de dades europea d'ingredients cosmètics que disposa d'un cercador: **Cosmile Europe**:
<https://cosmileeurope.eu/es/inicio/>

5.3. La fotoprotecció

- Les diferents radiacions solars que poden incidir en la pell i com la protegeixen els diferents tipus de filtres solars.
- Efectes secundaris dels rajos solars: fotosensibilitat (la fototoxicitat i la fotoalergia).

- Els diferents tipus de filtres solars: físics, orgànics, protecció biològica.
 - La importància de protegir la pell del sol i les recomanacions de protecció solar.
-
- Entendre el SPF (Sun protection factor). En el punt 5.4.s'explicarà com interpretar l'etiquetatge dels protectors solars.

Recursos bàsics:

- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. Fotoprotección (presentació teòrica).
- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. La protecció solar (vídeo explicatiu de 18 minuts).
- Associació Espayola contra el Càncer (AECC): SPF que significa. <https://blog.contraelcancer.es/spf-que-significa/> (enllaç al blog de la AECC).

Recursos complementaris:

- GEMEON. Guía de fotoprotección del paciente oncológico. <https://gemeon.org/guia-de-fotoproteccion-del-paciente-oncologico/> (enllaç per a fer la descàrrega de la guia)

5.4. L'etiquetatge dels cosmètics

- Per tal de poder assessorar i recomanar els cosmètics més adients en cada moment de la malaltia, haurem de saber identificar els ingredients a les etiquetes dels productes cosmètics que hi ha disponibles en el mercat.
- Així com conèixer les característiques i els símbols que hi apareixen relacionats amb:
 - els productes cosmètics
 - el medi ambient
 - la fotoprotecció

Recursos bàsics:

- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. El etiquetado de los productos cosméticos (presentació teòrica)
- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. El etiquetado de los cosméticos. (vídeo explicatiu de 5 minuts).

Recursos complementaris:

- Asociación STANPA. ¿Sabes interpretar la etiqueta de tus productos cosméticos? <https://www.stanpa.com/innovacion-y-ciencia/cosmeticos-regulacion/transparencia-etiquetado/>

5.5. La legislació darrera d'un cosmètic

- Durant els tractaments oncològics, les persones busquen encara més seguretat i confiança en el producte cosmètic que fan servir. Haurem d'estar ben segurs que recomanem productes que compleixin amb la normativa establerta a tota la Unió Europea en l'àmbit de la seguretat, informació del producte, processos de producció, màrqueting i publicitat, i la vigilància al mercat.
- El Pacte Verd Europeu a la indústria de la cosmètica.
- Natural vs Sintètic.

Recursos bàsics:

- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. **La legislación** (presentació teòrica).
- Gina Puig, Head of R&D a Natura Bissé. **La legislación detrás de un cosmético**. (vídeo explicatiu de 4 minuts).
- **Diario oficial de la Unión Europea**: [Reglamento \(CE\) N° 1223/2009 del Parlamento Europeo y del Consejo sobre los productos cosméticos](#). (enllaç al contingut del reglament i els annexos).

Recursos complementaris:

- Agencia espanyola de medicaments i productes sanitariis: **Legislación sobre productos cosméticos**. <https://www.aemps.gob.es/cosmeticos/legislacion-sobre-productos-cosmeticos/?lang=ca>
- Web oficial de la UE: **El pacto verde europeo**: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_es

6. METODOLOGIA

- Píndoles de coneixement: presentació teòrica dels continguts disponibles en el material docent (presentació o vídeo) amb preguntes als alumnes vinculades amb els coneixements claus a adquirir.
- Visionat del material audiovisual disponible: identificació per part de l'alumnat dels coneixements claus a adquirir i debat a l'aula.
- Investigació, estudi de mercat: cercar d'entre els diferents cosmètics del mercat els que incorporen els principis actius més adients per tractar aquests tipus de pells en cada moment.
- Comparar diferents protectors solars, interpretant l'etiquetatge i la simbologia que incorpora.
- Lectura i anàlisi de les guies disponibles en el material del tema (bibliografia).
- Convidar a professionals.

7. EINES PER AVALUAR

- Avaluació contínua: participació activa a classe i debats (actitud i compromís).
- Avaluació de la comunicació: Role-playing o simulació d'una conversa amb una persona que està en tractament oncològic i ens demana consell sobre la protecció solar: valorant l'escolta activa, empatia, sensibilitat i terminologia utilitzada.
- Estudi de cas pràctic: anàlisi d'un o varis productes cosmètics del mercat per identificar en el seu etiquetatge si son o no recomanables per a pacients oncològics.
- Examen teòric: Qüestionari de preguntes curtes, tipus test o desenvolupament sobre els continguts del mòdul.

8. BIBLIOGRAFIA I FONTS DE FONTS DE REFERÈNCIA PER PER APROFUNDIR EN ELS CONTINGUTS DEL TEMA 3

- GEMEON: Guia de cosmètica per a pacient Oncològic: <https://www.gemeon.org/wp-content/uploads/2020/08/GUIA-COSMETICA-paciente-oncologico.pdf>

- Asociación Nacional de perfumeria y cosmética (STANPA) :<https://www.stanpa.com/ca/>. Proporciona informació dels cosmètics i la regulació.
- Blog de l'Associació espanyola contra el càncer (AECC): <https://blog.contraelcancer.es/>. Proporciona informació útil i pràctica per ajudar a les persones amb càncer (la protecció solar, fototipus de la pell,...)
- COSMILE Europe es una base de dades d'ingredients cosmètics que ofereix informació contrastada i verificada sobre quasi 30.000 ingredients utilitzats en els cosmètics. <https://cosmileeurope.eu/es/inicio/>
- Agencia Española de medicamentos y productos sanitarios (AEMPS): <https://www.aemps.gob.es/cosmeticos/legislacion-sobre-productos-cosmeticos/?lang=ca>.